

29 augustus 2008

De Promotie

Samen met Mariette vlieg ik boven de diverse landschappen van Kenia; we hebben geluk en zitten voorin het vliegtuig. Het is een klein vliegtuig en met slecht weer kun je behoorlijk beroerd worden in zo'n toestel maar we zitten prinsheerlijk voorin en al kletsende zijn we zo op onze bestemming. Onze bestemming is Kisumu .

Mariette heeft een aantal weken vrijwilligers werk gedaan in het weeshuis in Malindi en had interesse ook de andere weeshuizen te zien. Ik was erg blij dat te horen - In het weeshuis in Ruiru is na de verkiezingen slechts 1 vrijwilliger geweest - In het nieuwe weeshuis in Nyamira is nog nooit een vrijwilliger of een bezoeker geweest - hoogste tijd dus om daar verandering in te brengen.

Om de dag zo goed mogelijk te benutten zijn we ruim voor zonsopgang aan onze reis begonnen en om half negen in de ochtend landen we in Kisumu.

Een mooie landing - we vliegen een deel over het Victoria meer waardoor Mariette gelijk ook een safari locatie ziet. Kisumu is gelegen aan het meer en is ook laagland. Na het landen wijs ik haar naar de hoge bergen die naast het vliegveld omhoog reizen - het lijkt enorm hoog en ik zeg : " Mariette - over een paar uur zijn we daar - hoog in de bergen". Iemand die ik heb leren kennen tijdens onze hulp na de rellen in Kisumu haalt ons van het vliegveld en we krijgen zijn auto en chauffeur mee voor onze reisdagen.

In Kisumu stad kan ook Mariette zich niet onttrekken aan de platgebrande winkels en huizen, maar als snel gaan we de bergen in en genieten we van het totaal andere landschap - de bergen - het rode zand - de groene natuur de vele bananenbomen en het suikerriet. De reis per weg duurt zeker twee en half uur en af en toe gaan mijn gedachten ..

Toen we in april en mei dit jaar in Nederland waren hoorden Fester en ik dat Koki weer ziek was - Koki is de vrouw die werkt voor het outreach programma voor het weeshuis en velen die hier geweest zijn kennen haar als een bijzondere hardwerkende missionaris - ik zeg missionaris want Koki verdiende weliswaar geld met haar werk maar ze deed het vanuit haar hart. Niks was teveel en iedereen kon altijd bij haar terecht 24 uur per dag. Koki, die zelf HIV besmet was wist als geen ander hoe belangrijk het is om de juiste medicijnen - goed voedsel te nemen en om weer een toekomst visie te hebben .Dat was dan ook haar missie in het outreach programma en ze gaf tevens iedereen voorlichting over HIV Aids - en over het voorkomen ervan maar ook over hoe besmetting allemaal mogelijk is .Als mensen ziek waren - bracht Koki ze persoonlijk naar het ziekenhuis - bracht ze eten en hoop.

Terug uit Nederland bezocht ik haar in het ziekenhuis. Koki was al vaker ziek geweest en had al diverse bloedtransfusies door de jaren heen gehad.

Nu sta ik voor haar en zie haar - ze is moe en hopeloos .

In Kenia hoor je niet te huilen bij een zieke - huilen doe je als iemand is gestorven - Ik ging dan ook uit ver buiten mijn boekje want de tranen rolden - niet alleen die van mij maar ook die van Koki en anderen hadden de kamer verlaten om ons samen te laten.

We hebben gepraat en veel dingen die nodig waren besproken.

Ik voel me leeg van binnen - praat met Gladys onze sociaal werker als ze weer buiten staan en zeg : " Koki zal hier niet doorheen komen vrees ik ". Gladys zegt hoopvol: " Ria we hebben meer mensen voor de dood zien weggaan en die staan allemaal weer op twee benen". Ik hoor aan haar stem dat ze zichzelf niet gelooft en het alleen maar zegt omdat we hoop moeten hebben.

De dag daarna krijgt Koki extra bloed toegediend en herstelt zich weer iets .

Ze mag het ziekenhuis verlaten en gaat naar het huis van haar moeder die voor haar zal zorgen .

Maar Koki hoest vreselijk en kan haar bed niet meer uitkomen en het gaat snel achteruit nu . Ook merken we dat er is besloten met de medicijnen te stoppen door de arts.

Gladys en ik zoeken haar arts op en die vertelt ons wat we al vreesden : Koki is het laatste stadium van Aids beland en er is geen weg terug .

Voor Koki zou het goed zijn als er nog een scan word gemaakt - als " een teken van hoop" een teken van " we zijn nog met jou bezig medisch " , een geweldige sponsor in Ndl vond dit goed en zo is Koki nog voor de scan gegaan .

Ik heb gepland te reizen en vertel Koki dat - ze begrijpt dat wel.

Maar ik ontsnap niet aan de gedachte : " Koki hoe is hoe is het met jou?"

Mariette verlost me vaak uit mijn gedachten zonder dat ze dat doorheeft en dat is goed.

Dan kletsen we weer over van alles en dat is prettig .

Mariette merk ik, is absoluut makkelijk in omgang en flexibel in vele situaties maar de chauffeur van de auto vertrouwt ze maar niks - en wel terecht . De wegen zijn slecht - hij zegt weinig - rijdt hard en andere chauffeurs die hem inhalen gebaren en toeteren naar hem . Het is een nieuwe chauffeur van de vriend van mij en we kunnen nu maar beter hopen en vertrouwen dat alles goed komt maar met onverwachtste bulten in de weg ligt Mariette soms bijna naast haar stoel en door de bochten zit ik bijna bij haar op schoot. Maar we bereiken heelhuids het dorpje Nyamira .

In het dorp wachten we op Bernard . Ik weet niet of jullie die naam nog kennen maar hij was leraar in Malindi en gestrand ook in het noodgebied tijdens de verkiezingen en heeft daar veel werk kunnen verzetten qua hulpverlening. Toen het weeshuis in Nyamira open was ging hij terug naar Malindi en pakte zijn docenten baan op de school van Blessed Generation weer op. Echter in Nyamira had het personeel het moeilijk om de regels te vinden en te volgen en zo is Bernard benaderd zijn positie als leraar op te geven en manager te worden van het weeshuis in Nyamira - hij begreep het en ging de uitdaging aan en daarom wachten we nu op Bernard die met ons mee zal rijden het laatste stuk naar het weeshuis. Tijdens het wachten bekijken we het leven op straat en mensen bekijken ons - vaak komt er iemand door het auto raam even hallo zeggen en sommigen willen niet meer weg gaan. Bernard arriveert en ik zie aan zijn gezicht dat hij blij is ons te zien . Ik zeg : " Bernard de kinderen zijn denk ik op school he ; die zullen we vandaag vast niet zien ?" Bernard : " Ria we hebben bezoek van jullie ik heb de leraar toestemming gevraagd en ze zijn vrij " . Dan merk ik dat ze echt uitkeken naar dit bezoek en vraag Bernard ergens een krat met frisdrank te kopen voor de kinderen. Mariette en ik hebben veel spullen mee voor de kinderen en ook veel snoepjes maar frisdrank hoort wel bij een feestje.

Om bij het weeshuis te komen moeten we een steile zandweg af en aangekomen zien we tekeningen hangen met "welkom Mariette en Ria " en de kinderen zingen een welkoms lied. De kinderen zijn verlegener dan in het weeshuis in Ruiru of Malindi - niet gewend aan bezoek . Mariette is de eerste bezoeker en vrijwilliger die langskomt en dat zullen ze zich altijd blijven herinneren .

Ik zie vele tekeningen hangen maar een style herken ik direct . Toen ik in Nederland was heb ik kinderen uit Kenia gevraagd om tekeningen te maken die ik in fotolijsten kon doen die ik van Telfort had gekregen en bij die tekeningen waren bijzondere tekeningen - meer foto's qua stijl. Zo kreeg ik in Nederland toegestuurd tekeningen van een rij wachtende kinderen voor een bureau en daarachter zat een mevrouw met papier werk - ik herkende gelijk de hulppost en rode kruis medewerkster.

Nu zag ik mijzelf op een tekening - in mijn rode rok met plooiën onderin en een gestreept T shirt en een polo kraagje - exact terug getekend op een tekening waar ik voor de groep kinderen stond te praten op de dag van hun aankomst in het weeshuis Nyamira.

De kinderen vonden het grappig dat ik het herkende en dat brak even de onwennigheid - er was even herkenning en ook de jongen die het getekend had vond het mooi dat ik het herkende.

Toen weer spanning en afwachting en we gingen naar de woonruimte waar alle plastic stoeltjes klaarstonden om op te zitten .

Ik vroeg of iemand van het personeel kon beginnen met het gebed - het werd al snel duidelijk dat er nog maar weinig personeel was - 1 mama (een vrouw die thuis haar eigen gezin heeft maar hier voor de kinderen zorgt wat betreft koken en opvoeden), een manesje van alles en Bernard zelf. De mama deed het gebed. Voor mij normaal in Nederlandse ogen misschien niet, maar hier beginnen alle bijeenkomsten met een gebed.

Toen mochten de kinderen liederen voor ons zingen en dat was ontstellend mooi!

Extra mooi omdat ik wist deze liedjes kwamen van de CD die Veronica gemaakt had (Veronica opgeroeid in het weeshuis in Ruiru) .Ik wist dat kinderen uit het weeshuis in Ruiru die op de middelbare school zitten en totaal geen andere familie hebben dan het weeshuis in de vakanties naar Nyamira gingen om het weeshuis te bezoeken - maar hier zag ik de invloed - erg leuk ! Mariette en ik besluiten ook een lied te zingen - de kinderen zijn nog steeds erg bang om fouten te maken - ze genieten wel maar zijn verlegen. We zingen daarom " Shake, shake, shake " een grappig lied waarbij iedereen moet mee dansen en gek doen en langzaam komt er leven in de brouwerij .

In Nyamira is geen stroom en ook geen stromend water .

Omdat er 's avonds geen stroom is kan er alleen huiswerk gemaakt worden bij een petroleum lamp en 7 dagen per week huiswerk 's avonds is best saai. Bernard had me ook aangegeven dat dit wel lastig was . Daarom brachten we een radio op batterijen. Dat gaf veel oohss en ooees en we konden gelijk stoelendans doen en andere spelletjes met muziek. Mariete en ik hadden nog veel meer bij ons maar daar kwamen we niet aan toe.

Ik had van Bernard gehoord dat kleding een probleem was voor de kinderen en ik vroeg ze om ons hun kleding te laten zien en zo gingen Mariette en ik eerst met de meisjes mee en toen met de jongens.

De situatie was slecht.

Ik moest terugdenken aan de tijd dat de rellen uitbraken na de verkiezingen - de kinderen opgevangen moesten worden en we een huis startten voor de ontheemde kinderen. We kochten van alles - tafels stoelen - eten - en kookpotten alle eerste behoeften om een weeshuis in te richten en een schooluniform. (Een schooluniform is een jurk voor meisjes en een korte broek voor jongen - erg koud in dit hooggebergte 's avonds)

De meest noodzakelijke dingen waren gedaan maar nu 5 maanden zaten ze nog in hun " eerste hulp pakket ".De kinderen hadden destijds slipper gekregen maar die waren nu veelal stuk . Geen trui - geen lange broek en geen ondergoed .. niet goed en ik baalde ervan.

Ik was blij met personeel dat niet om het minste of geringste aan de bel trekt - dat heb ik deze reis zeker geleerd - ze overvragen absoluut niet - maar in dit geval hadden ze mogen bellen en zeggen : " Ria kan je iets doen - we hebben het koud?"

Mariette en ik waren beiden geschrokken van het gebrek aan kleding .

De kinderen zijn nog steeds heel blij met ons bezoek en we vergeten bijna om een volleybal net op te hangen en bal met pomp te geven - recreatie erg belangrijk en ook dit was een wens van Bernard en toen hij wist dat ik kwam en een net mee zou brengen heeft hij als gauw de gaten gemaakt voor de palen en de palen geplaatst.

In het weeshuis zelf is geen plek voor gasten om te slapen en zo moesten Mariette en ik om een uur of 5 in de middag vertrekken - het had ondertussen geregend - in tegenstelling tot vele delen in Kenia regent het in de bergen ieder dag in de middag .

Mariette en ik nemen een hotel in de nabij gelegen stad Kisii - het water en de wc en douche is bruin en we hebben honger en gaan dus zonder te douchen door naar de eetzaal . We hadden beiden sinds de ochtend niet gegeten en lusten wel wat. Ik was eerder in het hotel geweest en vertelde haar niks voor te stellen bij het eten maar het viel erg

mee . Sterker nog we hebben genoten van het eten .

Na het eten gingen we wat praten en nazitten en bellen - Mariette met het thuis front en dat leverende uiteindelijk zelfs twee nieuwe kind sponsoren op voor Nyamira - echt veel dank. Ik belde met verschillenden, o.a met mensen die al een kind wilden sponsoren. Ook belde ik de Stichting SOF en heb hun gezegd wat er speelde en dat we dringend geld nodig hadden om de eerste partij kleding te kopen - dat was akkoord en ik was heel blij! Ook werd er een telefoontje gedaan via via naar KLM medewerkers en al de volgende dag ging er veel kleding op transport voor Nyamira- hiervoor dank naar de KLM ers die dit doen .

Ondertussen hebben zowel Mariette en ik een trui aangedaan - sokken en ik zelfs laarzen en we bedenken ons hoe koud de kinderen het nu moeten hebben in hun korte broek of rok en slippers of blote voeten .

We gaan slapen en de volgende ochtend nemen we tijd voor het ontbijt wetende dat we de rest van de dag misschien niks krijgen. We wachten op Bernard en de "mama"; ze zouden de vorige avond een lijst maken met alle benodigdheden en dan bij ons komen - op zijn Afrikaans duurt het even wat langer dan gepland maar dan zijn ze er en we splitsen op - Mariette en ik gaan naar de grootste supermarkt in Kisii waar prijzen vast staan en Bernard en de mama gaan de markt waar alles afdingbaar is .

Ann de manager van het weeshuis in Ruiru is onderweg naar Nyamira - ook Ann was een van de hulpverleners destijds na de verkiezingen en is de drijfveer achter het weeshuis in Nyamira. De boodschappen nemen heel veel tijd in beslag en het is veel en Mariette begint zich af te vragen of het in de auto past .. terecht en we moeten een pick up zoeken. Het is half weg de middag dat we in het weeshuis aankomen - de regen is begonnen - de chauffeur heeft de nodige stress want kan de zandwegen niet bereiden met dit weer en we stoppen voor de smalle zandweg naar beneden die naar het weeshuis leidt.

Voor mij erg glibberig om te lopen, dus ik loop met mij hoofd naar beneden, bang dat ik val, wat ik uiteindelijk ook doe,terwijl er Keniaanse vrouwen trots en fier naar boven lopen zonder problemen met hun oogst in bakken op hun hoofden .

De kinderen enthousiast en uitgelaten rennen ons tegemoet .

Ze zijn ook blij Ann te zien . Ann is hier ook omdat de regering ons land heeft toegezegd voor permanente bewoning. En dat is geweldig: het is niet alleen dat de regering een stap naar ons doet en zijn eigen chaos oppakt maar ook praktisch - de kinderen zitten in een woonhuis - koken doen ze buiten - de wc is tijdelijk een world vision toilet - het is best allemaal een armoedige toestand zo gezegd en we kunnen daar niks aan veranderen mits we eigen grond krijgen - sponsoren vinden voor bouw etc.

Mariette en ik blijven niet lang meer daarna - het wordt namiddag - het regent en we hebben een lange weg te gaan . Ik weet dat mijn vliegtuig die avond gaat - Mariette is van niks nog zeker en blijft uiteindelijk nog een nacht in Kisumu aan het Victoria meer.

Het is raar - het afgelopen half jaar waren er geen toeristen en vliegtuigen hadden plek zat - juist nu besloten toeristen terug te keren naar de kust en voor Mariette werd het een hele strijd om een vlucht te boeken. Kisumu- Nairobi was makkelijk - maar van Nairobi naar de kust ...ineens kwamen de toeristen en alles vol geboekt- fijn dat er weer mensen zijn dat zeg ik jullie -het is goed - maar voor Marriette een strijd om weer terug te komen.

Om en nabij 1 uur in de nacht kom ik thuis; moe maar blij Fester weer te zien en weer bij mijn kinderen te zijn die weliswaar slapen. Ik gun me twee dagen van rust en reis opnieuw verder en deze keer bezoek ik Ruiru.

Het is half acht in de ochtend als ik aankom en ik verwacht eigenlijk niets - maar het kantoor blijkt open ondanks dat het een zaterdag is - ze zijn vanwege mijn komst open gegaan Kinderen rennen al enthousiast naar mijn auto - personeelsleden lachen en zijn blij.

De kinderen zingen liederen voor mij en heten me welkom met woorden en zijn zo blij dat ik alweer bij hen ben . (Mijn derde bezoek in vier maanden .)

Ik zeg de kinderen dank maar zeg ook dat ik vandaag ben gekomen om de college kinderen te spreken en ik weet dus niet of ik veel tijd voor de jongere kinderen heb . De kinderen vinden het oke - ik ben er en dat is wat belangrijk is. Ik heb wel dingen bij me voor hen - speciale dingen van een grote supermarkt- speciale lollies b.v.

We praten wat en dan ga ik naar het middelbare scholieren gasten huis waar de rest van de bijeenkomsten zullen plaatsvinden .

Alle college kinderen hadden hun kans gezien te komen en dat was fijn - het was fijn weer alle jong volwassenen te zien - laat me ze zo noemen - toen ik ze ontmoette waren ze kinderen maar nu ..of ze beginnen college of zijn bijna klaar; allemaal ver boven 18 en volwassen .We hadden een goede bijeenkomst

Daarna heb ik nog bespreking met de mama's en ook met de hoofdonderwijzer.

Opnieuw een lange dag die me geen gedachten aan andere dingen geven als aan die dag .

Terug in Malindi bezoek ik Koki samen met Fester en Gladys.

Het gaat niet goed.

Dan volgen de dagelijkse bezoeken en ik heb pijn in mijn hart net als anderen .

Koki zorgde altijd voor iedereen en daar ligt ze dan - zelfs morfine kan haar niet worden toegediend in verband met de slechte toestand van haar nieren.

Koki en ik hadden een band en ook nu nog terwijl ze zich niet meer kan bewegen spreken haar ogen en ik begrijp die ogen .

Ik heb oprecht moeite Koki te bezoeken en met mij meer en dat is eigenlijk niet goed.

Het is zo vol pijn iemand te zien die zoveel deed voor anderen en nu maakt dit plaats voor een andere herinnering. Ik kende Koki als vrolijk en altijd optimistische ze leerde ons lachen in tijden van verdriet - ze had humor Soms in het ziekenhuis was haar gezicht ingevallen en zag ze eruit als of ze dood was maar haar ogen hadden contact met mij.

Daarna was ze opgezwollen en ze begon bloed over te geven en bloed kwam uit haar neus - de geest bleef sterk maar uiteindelijk verliet Koki ons.

Ze "promoveerde" zoals ze het hier zeggen - "een promotie naar glorie". .

Kwaheri (Tot ziens in Swahili)

Ria Fennema.

P.s. De website is weer bijgewerkt en is nog steeds druk in beweging - informatie en foto's van het weeshuis Nyamira kunt u nu zien op de site. .www.riafennema.nl